

ఊసులాడే ఒక జాబిలటా! నిషిగంధ

యదార్థ సంఘటనలకి నవలా రూపం - ఆసాంతం ఆకట్టుకునే సుమధుర స్నేహ బంధం

(క్రిందటిసంచిక తరువాయి)

మార్చి 13, 1986

హైదరాబాదు

మంచమ్మాయి కార్మికకి,

అంతా క్షేమమే కదా! ఏంటీ ఒకేసారి 'మంచమ్మాయి' అని బిరుదు ఇచ్చేశానని అనుకుంటున్నావా?

పోయినసారి నువ్వు చెప్పిన విషయాలు చదివి ఆ నిర్ణయానికి వచ్చేశాను. అది సరేగానీ నిన్న రాత్రి నాకు మీ ఊరి గురించి ఓ కల వచ్చింది తెలుసా!

చుట్టూ పచ్చని పొలాలు.. అందులో పని చేస్తున్న పల్లె పడుచులు.. పచ్చిక బయళ్ళలో గడ్డి మేస్తున్న పశువులు.. వాటికి దగ్గర్లోనే గోశాలాటాడుతున్న కాపరులు.. కనుచూపు మేరలో కనిపిస్తున్న పొదరిళ్ళ లాంటి తాటాకు ఇళ్ళు.. ఉన్నట్టుండి ఎక్కడి నించో బస్సు హోరన్ మోత.. ఆ బస్సు కంటే తనే ముందు స్టాప్ దగ్గరికి చేరుకోవాలని ఒకమ్మాయి అప్పుడే ఇంట్లోంచి బయటకొచ్చి ఇంచుమించు పరిగెడుతున్నట్టు నడుస్తోంది.. ఆ అమ్మాయి ఎలా ఉందంటే... సిఫాన్ చీర, సైల్ గా దువ్వి ముడి పెట్టిన జుట్టు, నుదుటిన చీర కలర్ ప్లాస్టిక్ బొట్టు, ఎత్తుమడమల చెప్పులు, భుజానికి హాండ్ బ్యాగ్, చేతిలో పడని ఎండకి అడ్డుగా పట్టుకున్న పువ్వుల గొడుగు.. హడావిడిగా నడుస్తుండటంతో రాయి తగిలి ఎత్తుమడమ చెప్పు కాస్త బెదిరి, ఆమె కాస్త అదిరి, గొడుగు పక్కకి చెదిరి తన ముఖం కనిపించింది.. అంతే నాకు తక్కువ మెలకువ వచ్చింది.. దిగ్గన లేచి కాలెండర్ చూశాను, ఇంకా మనం 1986 లోనే ఉన్నాము.. అప్పుడర్థమైంది అది కలని!! కాకపోతే దడతో గ్లాసు నీళ్ళు ఆపకుండా తాగాననుకో!

అవును, ఆ సిఫాన్ చీర యువరాణి గారు తమరేనండి.. పొద్దున్న లేవగానే రాధికకి ఈ కల గురించి చెప్పగానే 10 నిమిషాల వరకూ ఆపకుండా నవ్వుతూనే ఉంది.. "ఎలా ఉండే కార్మికని ఎలా మార్చేశారండీ" అని ఒకటే దెప్పిపాడుపు! అయినా నా కల మీద నాకేం అధికారం ఉంది చెప్పు! ఇంకా చెప్పాలంటే కేవలం నువ్వు చేసిన పనుల వల్లే నువ్వలా రూపాంతరం చెందావు!!

లేకపోతే మాధురి పెళ్ళి సంగతి నీకంటే ముందు తను పంపిన వెడ్డింగ్ కార్డ్ చెప్పింది.. మొత్తానికి మాధురి ప్రేమ కథ

సుఖాంతమైనందుకు నాకు సంతోషంగా ఉంది.. ఇంతకీ పెళ్ళి ఎలా జరిగింది? ఆ విశేషాలతో నీ దగ్గరనుంచి ఓ పేర్ల ఉత్తరం వస్తుందని చూస్తున్నాను.. నాకు తెలుసు ఉత్తరం బాకీ ఉంది నేనని! ఏదో నాకు కుదరక నేను రాయలేదనుకో.. నువ్వైనా ఇన్ని రోజులైందని కంగారు పడుతూనో లేక మండిపడుతూనో రాయొచ్చు కదా!

అంటే నువ్వు చాలా ఖాళీగా ఉన్నావని నా ఉద్దేశ్యం కాదు.. ఏదో నీ చేత నా బాధ్యతని గుర్తు చేయించుకుందామనే సరదా! అసలైతే పోయిన ఆదివారం పొద్దున్నే లేస్తూనే రాధికకి చెప్పాను "ఇవాళ ఖచ్చితంగా కార్తికకి ఉత్తరం రాస్తానని".. కానీ సాయంత్రం మా రాజా గాడు మా గాంగ్ తో వచ్చి వచ్చి సినిమాకెళ్లామని గొడవ చేస్తే వెళ్ళక తప్పింది కాదు.. హిందీ సినిమా 'ఇల్లామ్' కి వెళ్ళాము.. కొత్త కుర్రాడు గోవిందా డ్యాన్సులకి ఒకసారి చూడచ్చనుకో! అదీగాక ఫ్రెండ్స్ తో చూస్తే అదొక ఉత్సాహం.. ఇక నిన్న రాత్రి కల వచ్చాక అది చెప్పడానికైనా రాయాలని, ఇవాళ ఇంటికి రాగానే రాధిక చేతి టీ నీళ్ళు సేవించి మొదలుపెట్టాను.

ఇంకో సంగతి ఏంటంటే, ఈ వికాస్ ఎవరో గానీ చాలా ఇంట్లోకి గా ఉన్నాడు.. మన లాగా ఏవేవో చేయాలి చేయాలి అనుకుంటూ కూర్చోక అనుకున్నది సైలెంట్ గా చేసుకెళ్ళిపోయే మనస్తత్వంలా ఉంది.. కేవలం నీ ఉత్తరాలతోనే అతను నాకు మంచి స్నేహితుడైన భావన కలుగుతోంది.. నేను అడిగినట్లు తప్పకుండా చెప్పు.

ఒక ముఖ్య విషయం నీకు చెప్పాలి.. పోయిన సంవత్సరం జరిగిన 'కనిష్క' విమాన ప్రమాదం గుర్తుంది కదా.. 329 మందిని ఒకేసారి పొట్టనపెట్టుకున్న తీవ్రవాద చర్య!! ఇంకో విషయం తెలుసా, అందులో 82 మంది ముక్కుపచ్చలారని పిల్లలేనంట!! ప్రభుత్వాన్ని సాధించడం కోసం ఏ పాపం ఎరుగని సామాన్య ప్రజల్ని పొట్టన బెట్టుకునే అసహ్యకరమైన వాదం ఈ తీవ్రవాదం.. దీని గురించి మన లాంటి మామూలు మనుషుల్లో ఎలాంటి అవగాహనా లేదు.. మా ఆఫీసులో పనిచేసేవాళ్ళలో కొంతమందిమి కలిసి ఒక గ్రూప్ గా ఏర్పడి కాలేజీ ఫంక్షన్లు, సాహితీ సదస్సులు మొదలైనవాటిలో ఈ తీవ్రవాదం గురించి మరింత అవగాహన కలిగించడం గురించి సెమినార్లు ఇద్దామని నిర్ణయించుకున్నాము.

రాధిక 'మీకెందుకివన్నీ.. ప్రభుత్వం చూసుకుంటుంది గా" అంటుంది.. తను అలా అడ్డు చెప్పడానికి కారణం భయం అనుకుంటా! కానీ నిన్న విమానం కూల్చారు.. రేపు ఎన్నో వందలమంది ప్రయాణించే రైళ్ళు అవ్వొచ్చు.. మనం ప్రయాణం చేసేప్పుడు పక్కన ఉన్నవాళ్ళు ఎలాంటివారో గమనించడం తప్పకాదేమో.. అలాంటి పరిశీలన, జాగ్రత్తల గురించి చెప్పడమే మా గ్రూప్ ముఖ్యోద్దేశ్యం.

మరి ఇవాళ్ళకి ముగిస్తాను.. పిల్లల కబుర్లు విని పుస్తకం పట్టుకోవాలి.. అలా జాలిపడకులే! ప్రస్తుతం నేను చదువుతున్నది మన తిమ్మన గారి 'పారిజాతాపహరణం'.. పారిజాతపుష్పం రుక్మిణికి ఇచ్చిన సంగతి విని సత్యాదేవి మౌనంగా, ఆభరణాలన్నీ తీసేసి, మాసిన చీర కట్టుకుని కోప గృహానికి వెళ్ళింది.. మరి అల్లరి కృష్ణయ్య ఆమెను ప్రసన్నం చేసుకునే విధానం ఎప్పుడెప్పుడు చదువుదామా అని ఉంది.

నేను ఆలస్యం చేశానన్న సంగతి మనసులో పెట్టుకోకుండా ఎప్పటిలా నీ విశేషాలన్నీ చెప్తూ వెంటనే ఉత్తరం రాయి.

వంశీ

*** **

మార్చి 23, 1986

మాజేరు

వంశీ గారు,

ఎలా ఉన్నారు? మీరు నామీద ఇంత పెద్ద ఎత్తున కినుక వహిస్తారనుకోలేదు సుమా! ఉత్తరం కాస్త ఆలస్యం అయినందుకు నాకు ముడి పెట్టేసి, హైహీల్స్ వేసేసారు! అసలు చెప్పాలంటే ఎప్పటికప్పుడు రంచనుగా జవాబు రాసేసి చేతులు దులుపుకున్నదానికంటే ఆలస్యమైనకొద్దీ మీకు ఉత్తరం రాయాలి రాయాలి అన్న ఆత్రుతతోనే మిమ్మల్ని ఎక్కువ గుర్తు పెట్టుకుంటున్నాను.. నిజం.. నమ్మండి! మొన్న మీ ఉత్తరం రాగానే అనుకున్నాను, ఈ ఆదివారం తప్పకుండా రాయాలని.. ఇంకా ఆదివారం పూర్తిగా మొదలవ్వనేలేదు మీకు బోల్డు విశేషాలు చెప్పాలనే ఉత్సాహంలో తొందరగా మెలకువ వచ్చేసింది.

తెల్లవారురూము ఐదుగంటలైంది.. తెల్లవారబోతుందనడానికి సూచనగా వెలుగురేఖొకటి తూర్పునించి దూసుకొస్తోంది.. నిద్ర లేస్తున్న పక్షుల కిలకిలలు మందంగా.. ఇంటిముందు మా సుబ్బులు చల్లుతున్న కళ్యాపి చప్పుడు.. ఉండుండి వినబడుతున్న గుడిలో గంటలు.. ఇవన్నీ కలిసి వింటుంటే ఎవరో నిష్ణాతుడైన సంగీత విద్వాంసుడు పలికిస్తున్న రాగంలా వినిపిస్తోంది.. చెట్లన్నీ ఆకులు రాలేసి కొత్త చిగురు కోసం ఆయత్తమౌతున్నాయి.. శిశిరంలో ప్రకృతి వసంతం కోసం ఎదురుచూస్తున్న విరహాణిలా అనిపిస్తోంది.. ఇది స్థబ్ధత కాదు, అద్భుతం కోసం ఎదురు చూస్తున్న నిశ్శబ్ధత!

నేనూ, మా సుబ్బులూ అప్పుడే ఒక కప్పు కాఫీ కానిచ్చేసాము.. దానికి నేనే అలవాటు చేశాను ఫిల్టరు కాఫీ.. మీకో విషయం తెలుసా, అది అచ్చం ఎంకిలా ఉంటుంది నాకు.. "నీలి సీరాగట్టి నీటుగొస్తావుంటే.. వానలచ్చిమనిపించు నా ఎంకి" అని ఎప్పుడూ దాన్ని ఆటపట్టిస్తూ ఉంటాను.. అది గనక రాకపోతే మా ఇంట్లో ఏ పనీ కదలదు.. మొన్న మాధురి పెళ్ళికి వారం రోజుల పాటు దీనికి ఒకటే ఎడతెగని పనులు.. పాపం 2,3 రోజులు వళ్ళు బాలేక రాలేకపోయింది.. అప్పుడు చూడాలి మా అమ్మమ్మ సణుగుడు!

మాధురి పెళ్ళి గురించి నా కంటే ముందు అది పంపిన వెడ్డింగ్ కార్డ్ చెప్పిందంటే నాకు సంతోషమే కదా.. ఆ శుభవార్త తను చెప్పేనే బావుంటుంది.. ఏంటీ నా బద్దకానికి అందమైన ముసుగేస్తున్నాననుకుంటున్నారా! అలా అపార్థాలు చేసుకుంటే అస్సలు బావోదు.. మరి మీ ఇష్టం.. మీరు పంపిన పెళ్ళికానుక రాధా కృష్ణుల పెయింటింగ్ దానికి చాలా నచ్చింది.. ఈ హడావిడి తగ్గగానే మీకు ఫోన్ చేస్తానని చెప్పింది..

పెళ్ళి మాత్రం చాలా వైభవంగా బాగా జరిగిందండీ.. పెళ్ళి కార్డులు, మంటపం, భోజనాలు.. ఆడపెళ్ళివారివీ, మగ పెళ్ళివారివీ కలిపి రాజారావే దగ్గరుండి ఆర్డర్ చేశాడు.. ఓ సారీ.. సారీ.. ఇప్పుడతను మాధురి భర్త కదా, గౌరవం ఇవ్వాలి.. చేశారు! మాధురి అయితే మిమ్మల్ని పిలిచినట్లే భూషణం దంపతులనీ, వికాస్ గారినీ కూడా స్వయానా వెళ్ళి ఆహ్వానించింది.. నాతో ఓ రెండు సార్లు శరణాలయానికి వచ్చింది లేండి.. అలా అక్కడ వికాస్ కూడా పరిచయమయ్యారు.. అతను నాతో ఎందుకో అంత కలివిడిగా మాట్లాడరు కానీ మాధురితో బానే మాట్లాడతారు.. అదేమాట దానితో అంటే "నీ మొహం.. ముందు నువ్వు బిగిదిసుకుని కూర్చోక ఫీగా మాట్లాడు" అంది! నేను ఉక్రోషంగా అనుకున్నా "అవసరమైనవి మాట్లాడుతుంటేనే ఎప్పుడు వదులుతూ అన్నట్టు నుంచుంటారు, ఇక ఫీగా ఏం మాట్లాడేది!?" అని.

"ఏదో టైమ్ కొచ్చి పెళ్ళి భోజనం చేసివెళ్ళి పోవటం కాదు.. ఆ రోజు పొద్దున్నా, సాయంత్రం, మర్నాడు కూడా మా ఇంట్లోనే మీ భోజనాలు" అని వికాస్ కి మరీ మరీ చెప్పింది.. ఆశ్చర్యంగా అతను పెళ్ళి రోజు ఉదయామే వచ్చేశారు.. భోజనానికి కాదు, పెళ్ళిపనులలో సహాయం చేయడం కోసం!! మాధురి స్వంత తోబుట్టువులా అన్ని పనులూ చక్కబెట్టారు.. మాధురి వాళ్ళ నాన్న గారికి డబ్బు వ్యవహారాలు తప్ప ఇలా దగ్గరుండి పని చేయించడం అసలు చేతకాదనుకుంటూ ఎవరోచ్చి ఏమడిగినా వికాస్ నే పిలిచారు.. అతను కూడా ఏదో వంద పెళ్ళిళ్ళు చేసిన అనుభవం ఉన్నట్లు క్షణాల్లో పనిని చక్కబెట్టేశారు.

ఇక మా అమ్మమ్మ అయితే "ఏ పెళ్ళికి రావు.. నీ స్నేహితురాలి పెళ్ళి కదా చక్కగా అలంకరించుకో" అని ఉన్న నగలన్నిటినీ నా మీద గుమ్మరించింది.. మాధురి, ఇంక పెళ్ళికొచ్చిన వాళ్ళంతా "నువ్వే పెళ్ళికూతురిలా కళకళలాడిపోతున్నావు" అన్నారు గానీ నాకైతే కాంక్రీట్ తో కప్పేసినట్లు అస్సలు గాలాడలేదు.. పెళ్ళేమో తెల్లవారుఝామున.. ముందు రోజు రాత్రి భోజనాలు అవ్వగానే "ఇంటికెళ్ళి ఒక గంట పడుకుని వస్తానని" మాధురితో చెప్పి ఇంటికొచ్చి గబగబా వాటన్నిటినీ తీసేయగానే ఎంత హాయిగా అనిపించిందనీ!! అలానే తలలో అమ్మమ్మ పెట్టిన గంపెడు మల్లెపూలు తీసేసి ఒక చిన్న దండ పెట్టుకుని, బట్టలు మార్చుకుని అలానే పడుకుండిపోయాను.

ఉన్నట్టుండి మెలకువ వచ్చింది.. మాధురికి అలంకరణ చేయాలి, లేచిందేమో చూద్దామని వాళ్ళిటికి వెళ్ళాను.. అక్కడ పెట్రోమాక్స్ లైట్ వెలుగులో మంటపానికి అప్పుడే వచ్చిన పువ్వులతో డెకరేషన్ చేయిస్తున్నారు వికాస్! 'ఇతనికసలు విశ్రాంతంటే పడదా' అనిపించిందో క్షణం.. ఆ మంటపం డిజైన్ ని విజయవాడ కి చెందిన ఏదో డెకరేషన్ పార్టీకి రాజారావు స్వయంగా ఇచ్చారు.. సెలెక్ట్ చేసిన అతను గానీ, పని చేయించాల్సిన పెళ్ళికూతురి బంధువులు గానీ అక్కడెవరూ లేరు.. 'పెళ్ళికొచ్చి నాలుగక్షింతలు వేసేళ్ళిపోక మీకెందుకీ శ్రమంతా!' అని చిన్నగా కోప్పడుతూ అతని నుదుట అలుముకున్న చెమటని అడ్డాలనిపించింది.. అప్రయత్నంగానే అతని వైపు నడిచి "ఏమన్నా సహాయం కావాలా?" అని అడిగాను.

వెంటనే నా వైపు చూసి "అహా.. ఏమక్కర్లేదండీ" అని అటువైపు తిరిగి అంతలోనే ఏమనుకున్నారో "శ్రమ అనుకోకపోతే ఓ కప్పు కాఫీ ఇప్పించగలరా?" అనడిగారు.. నిజంగా మిత్రమా, నేను జీవితంలో ఎప్పుడూ కాఫీ అంత శ్రద్ధగా పెట్టలేదు.. ఎందుకో చేతులు వణికాయి.. పాలు కొద్దిగా చిందాయి.. రెండు చేతుల్లో కప్పుని అతి భద్రంగా అతనికిస్తుంటే "అసలే అనదు చూపు. ఆపై ఈ కన్నీరొకటి.." అన్న శబరి భావోద్వేగం మనసుకి చేరిన క్షణమది!

అతను కాఫీ తాగుతూ "అబ్బా, ప్రాణం లేచొచ్చిందండీ" అని ఆహ్లాదంగా నవ్వాడు.. ఉన్నట్టుండి చుట్టూ రాత్రి చల్లదనం ఇంకాస్త పెరిగినట్లునిపించింది.. "పాపం పట్టుచీర, నగలతో చాలా ఇబ్బంది పడినట్లున్నారు.. ఏ అలంకరణ లేకుండా ఇలానే చక్కగా ఉన్నారు" గుండె ఒక క్షణం ఆగి కొట్టుకోవడం మొదలుపెట్టింది.. నా అవస్తో, ఆనందమో అతను గమనిస్తున్నాడన్న ఆలోచన ఎందుకో చాలా సంతోషాన్నిచ్చింది.. ఎవ్వరికీ కనబడని వెన్నెల కిరణమొకటి నిశ్శబ్దంగా మనసులో చోటు చేసుకోవడం అర్థమౌతూనే ఉంది! అప్పుడు నెమ్మదిగా నవ్వేసి అక్కడనించి వచ్చేసినా మా ఇద్దరి మధ్య జరిగిన ఆ కాస్త సంభాషణ తాలూకు భావతరంగాలు నెమ్మదిచడానికి కాస్త సమయం పట్టింది.

మాధురి చాలా సంతోషంగా ఉంది.. ఆ దంపతులు ప్రస్తుతం గుళ్ళూ గోపురాలు తిరగడంలో బిజీగా ఉన్నారు.. నేను కూడా మళ్ళీ నా స్కూల్ పరీక్షల ప్రీపరేషన్, శరణాలయం పనులతో బిజీ అయిపోయాను.. అందుకేనేమో నా ప్రాణస్నేహితురాలు నా నించి దూరంగా వెళ్ళబోతుందన్న బాధ అంత తీవ్రంగా అనిపించలేదు!

శరణాలయం పిల్లలు మాత్రం చాలా దగ్గరైపోయారు.. వాళ్ళలో కొత్త ఉత్సాహం కనబడుతోందని పురుషోత్తం గారు అంటున్నారు.. ఆయన శరణాలయం నిర్వహణాధికారి.. ఆయన కాక బజారు పనులకు ఒకతను, వంటకీ శుభ్రత పనులకీ కలిపి ఇద్దరు ఆడవాళ్ళు.. వీళ్ళే మొత్తం సిబ్బంది! వీళ్ళు కూడా ఏదో అసహాయత పరిస్థితిలో ఇక్కడ చేరినవాళ్ళే.. సేవాభావం ఉన్నవాళ్ళే.. ఎవరో ధర్మాత్ముడు పెద్ద మనుసుతో మొదలుపెట్టిన ఈ శరణాలయం ఆయన చనిపోయాక వేరే అదనపు ఆదాయం లేక, బాంక్ లో ఉన్న నిధులు సరిపోక పిల్లల మనుగడే ప్రమాదంలో పడింది!

భూషణం గారు అంటారు, 'అసహాయతలో ఉన్నవాళ్ళకి కావాల్సింది తాము ఒంటరి కాదని మనో ధైర్యం ఇచ్చే మనుషులని!..' అందుకే ఎప్పుడు సమయం ఉన్నా వాళ్ళతో గడుపుతున్నాను.. పాఠాలు చెప్తూ, పాటలు పాడిస్తూ, ఎవరి పనులు వాళ్ళే ఎలా చేసుకోవాలో నేర్పిస్తూ.. అసలు సమయం ఎలా గడిచిపోతుందో తెలీదు! నేనక్కడ ఉన్నంతసేపు సీతాకోకచిలుకల్లా నా చుట్టూనే తిరుగుతుంటారు.. ఒక ఐదుమంది పిల్లలకి ఒకరిని లీడర్ని ఉంచి వాళ్ళ గురించి పట్టించుకునే బాధ్యతని వాళ్ళ పైనుంచాను.. ఆ మాత్రం దానికే తామూ ఏదో సాధించేయగలమనే విశ్వాసం వాళ్ళలో!

అందరిలో ఆరీఫ్ ప్రత్యేకం.. "కార్తక్కా" అంటూ విడవకుండా ఎప్పుడూ నా పక్కనే ఉంటాడు.. పిల్లలందరిలో అతనే పెద్దవాడు.. పన్నెండేళ్ళు.. కళ్ళు కనబడవు! పుట్టు గుడ్డి కాదు, అలానే ఇక్కడి పిల్లల్లా పుట్టుకతోనే అనాధ కాదు.. ఏడేళ్ళు వచ్చేవరకూ తన తల్లితండ్రులతోనే ఉన్నాడంట.. ఏదో యాక్సిడెంట్ లో కళ్ళు పోయాక, నిరుపేదలైన తల్లితండ్రులు జీవితాంతం ఆ గుడ్డి పిల్లవాడి భారం మోసే ధైర్యం లేక ఇక్కడ వదిలేసి వెళ్ళారంట!! అకస్మాత్తుగా జీవితం అంధకారమైందన్న విచారంగానీ, అక్కన చేర్చుకోవాల్సిన తల్లితండ్రులే శరణాలయంలో వదిలేసివెళ్ళారనే దుఖం గానీ ఆరీఫ్ లో ఏ మాత్రం కనబడదు.. అసలెంత ఉత్సాహంగా ఉంటాడనీ! ఇంకో అద్భుతమైన విషయం చెప్పనా, వాడు చక్కగా బొమ్మలు గీస్తాడు.. ఊహ తెలిసేప్పటికే ప్రపంచాన్ని చూసాడేమో చాలామట్టుకు వస్తువుల రంగులు, రూపాలు మస్తిష్కంలో బాగా గుర్తుండిపోయాయి.. ఏదన్నా వస్తువు ఇస్తే తడిమి తడిమి, చేతి వేళ్ళు గుర్తులుగా వాడుతూ బొమ్మ మొత్తం కంప్లీట్ చేస్తాడు.. ఇండాక నేనన్న అద్భుతం అన్న మాట చాలా చిన్నగా అనిపిస్తుంది కదూ!

పోయిన ఆదివారం నేను అక్కడికి వెళ్ళేసరికే మధ్యాహ్నమైపోయింది.. ఆరీఫ్ వళ్ళెరగని జ్వరంతో పడుకున్నాడు.. వికాస్ వచ్చి అప్పటికే రెండు రోజులైందంట.. ఏ గొడవల్లో తిరుగుతున్నారో ఏమో! ఆ రోజు భూషణం గారు పనుండి రాలేదు.. సమయానికి పురుషోత్తం గారు కూడా లేరు.. వెంటనే మెడికల్ షాపు తెళ్ళి మందులు, బ్రెడ్ తెచ్చాను.. వాళ్ళు చెప్పినట్లే తడిగుడ్డ పెడుతూ, రెండు గంటలకోసారి టెంపరేచర్ చూస్తూ అలా ఆరీఫ్ పక్కనే కూర్చుండిపోయాను.. అంత జ్వరంలోనూ నా చెయ్యి వదలకుండా పడుకున్న వాడిని చూస్తుంటే అక్కడినించి లేచి రాలేక పోయాను.. అక్కడ పనిచేసే ఆదెమ్మ హెచ్చరించేవరకూ చీకటి పడటం, వర్షం మొదలవ్వడం గమనించనేలేదు.. మరుసటి రోజు తప్పకుండా వస్తానని ఆరీఫ్ కి ప్రామిస్ చేసి, ఆ రాత్రికి వేయాల్సిన మందుల గురించి ఆదెమ్మకి చెప్పి హడవిడిగా గేటు దాతుతుంటే స్కూటర్ మీద లోపలికొస్తూ కనిపించారు వికాస్!

నేను గబగబా నడుచుకుంటూ వెళ్ళిపోయాను.. మనసులో అమ్మమ్మని తలుచుకుని ఒకటే కంగారు.. ఎప్పుడూ ఇంత ఆలస్యంగా వెళ్ళలేదు ఇంటికి.. ఇప్పుడెంత రాధాంతం చేస్తుందోనని ఆందోళనతో బస్టాప్ లో బస్సు కోసం చూస్తుంటే వికాస్ తన స్కూటర్ని పక్కనే ఉన్న సందులో పార్క్ చేసి పరిగెత్తుకు రావడం కనిపించింది.. "ఆదెమ్మ చెప్పింది.. మందులు తెచ్చినందుకు థాంక్స్.. బాగా లేట్ అయిపోయింది మీకు" అంటూ ముక్కలు ముక్కలు గా మాట్లాడటం మొదలుపెట్టారు.. జ్వరంతో ఉన్న ఆరీఫ్ని వదిలేసివెళ్ళాడని తెలిసినప్పుడు వచ్చిన విసుగు ఎక్కడకెళ్ళి దాక్కుందో తెలిలేదు.. అయినా అతను ఆ సమయంలో లేనిది ఇక్కడ ఆరీఫ్కి కాకపోతే ఇంకో ఆరీఫ్కి సహాయం చేయడానికే అయి ఉంటుంది.. నేనలా నా మనసుకి ఎందుకు సమాధానం చెప్పుకుంటున్నానో అర్థం కాలేదు.. ఆరోజు నాతో బాటే బస్సులో వచ్చి, నా వెనకే ఎక్కడో నడుస్తూ మా ఇంటికి ఓ పడడుగుల దూరంలో వదిలి వెళ్ళాడు.. నిజం చెప్పాద్దూ ఇంట్లోకి అడుగుపెట్టాక అమ్మమ్మ ఏమేం అందో, ఎంత తిట్టిందో ఏవీ నా చెవిలోకి చేరలేదు.. కడుపు నిండా అన్నం తిని హాయిగా నిద్ర పోయాను.

విశేషాలు చెప్పమన్నారు కదాని ఎక్కడి నించి ఎక్కడికెళ్ళిపోయానో చూడండి! ఇలా నాతో అన్నీ చెప్పించేసే విద్య మీకొక్కరికే తెలుసు!! మీరు కొత్తగా స్టార్ట్ చేసిన గ్రూప్ గురించి వింటుంటే ఇంట్లోస్థింగా ఉంది.. చాలా పెద్ద సమస్యనే ఎంచుకున్నారుగా మీ అందరు! గుడ్ లక్ మరి.

అకస్మాత్తుగా కావ్యాలవైపు మళ్ళిందేమిటి మీ దృష్టి? మీరు చెప్పిన సన్నివేశం వింటుంటే శ్రీ కృష్ణ తులాభారంలోని 'ఓ చెలీ కోపమా' అని మన ఎన్ టి ఆర్ గారు జమున ని వేడుకోవడమే గుర్తొస్తుంది.. మీరేమనుకోనంటే నాదో చిన్న కుతూహలం మీకు, రాధిక గారికి మధ్య ఇలాంటి సిట్యుయేషన్ ఎప్పుడన్నా వచ్చిందా? నా పిచ్చిగానీ అంత అన్యోన్యంగా ఉండే మీ మధ్య మాటపట్టింపులు, కలహాలు ఉంటాయా!! అసలు ఈ ప్రశ్న రాధిక గారిని అడిగి ఆవిడ సమాధానం రాయండి.

నేను ఆలస్యంగా రాస్తున్నానని నాతో పందెం వేసుకోకుండా మీరన్నా తొందరగా రాస్తుండండి నేస్తం.. అప్పుడన్నా నేను నా పూర్వపు బుద్ధి తెచ్చుకుని ఎప్పటికప్పుడు తిరుగుటపా ఇస్తాను.

మరిక ఇప్పటికీ సెలవా.

కార్తీక

*** **

మార్చి 30, 1986

హైదరాబాదు

అతి మంచమ్మాయి కార్తీకకి,

చూశావా, నీకు ప్రమోషన్ ఇచ్చేసి అతి మంచమ్మాయిని చేసేశాను.. లేదు, చేసేట్టు చేసింది నీ ఉత్తరం.. నిన్నే వచ్చింది.. చదవగానే రాధిక అయితే చాలాసేపు అలా నిశ్శబ్దం అయిపోయింది.. నువ్వు చెప్పిన శరణాలయం సంగతులు చదువుతుంటే మనసు పట్టేసింది.. ఆ చిన్నారులకి నువ్వందిస్తున్న స్నేహహస్తం, సహాయం ఎనలేనివి.. నువ్వు నా స్నేహితురాలివైనందుకు ఒక మనిషిగా నా స్థాయి ఎంతో పెరిగిందనిపిస్తుంది.. ఈసారి మాత్రం నీకు రిఫై రాయడం లో ఏమాత్రం ఆలస్యం చేయాలనిపించలేదు.

ఎదుటివారికి సంతోషాన్ని అందించడానికి, అభిమానాన్ని వ్యక్తం చేయడానికి ఎక్కువ డబ్బు ఖర్చు చేయక్కరలేదని, స్పందించగల మనసు.. ఆ మనసు నిండా స్నేహోర్ధత అని నిరూపిస్తున్నావు.. అదే కాదు నీలో ఈ మధ్య ఒక కొత్త కార్మిక కనిపిస్తోంది.. చాలా నచ్చుతోంది కూడా! చూడాలి ఈ అమ్మాయి ఏమేం చిత్రాలు చేయబోతుందో!

సరేగానీ, మా ఇద్దరి అన్యోన్యత మీద నీకు సరైన అవగాహన లేనట్లుంది.. పాపం, ఏవేవో ఊహించుకుంటున్నావు.. భార్యాభర్తల మధ్య అన్యోన్యత పౌర్ణమి నాటి వెన్నెల్లా, పూల నించి వచ్చే పరిమళంలా సహజంగా వచ్చేయదు.. పూర్తి దగ్గరితనం సాధించేముందు ఎన్ని మానసిక దూరాలు అధిగమించాలో!

"సముద్రం లోతు కొలవవచ్చు గానీ ఆడదాని మనసు లో ఏముందో తెలుసుకోలేమనే" పెద్దవాళ్ళ మాట నాకు పెళ్ళైన తర్వాత మొదటి పండగ దసరాకి రాధిక వాళ్ళింటికి వెళ్ళినప్పుడు తెలీలేదు.. మా మామగారు వాళ్ళు బట్టలు పెట్టి, పిండివంటలు చేసి చాలా చక్కగా మర్యాదలు చేశారు.. పండుగ రోజు వాళ్ళు పెట్టిన బట్టల్నే వేసుకోమని రాధిక చెప్పింది.. అదో సిల్క్ ఖద్దరు కలిసిన చొక్కా పాంటు.. వేసుకుంటే నాకు నేనే తమాషాగా అనిపించాను.. మరి బాగోదని ఓ గంట సేపు వేసుకుని తీసేసి, వేరే షర్ట్ వేసుకుని మా బావమరిదితో ఊరు చూడటానికి వెళ్ళాను.. తిరిగి ఇంటికొచ్చి సరదాగ కబుర్లు చెప్పంటే రాధిక ఎందుకో చాలా ముభావంగా, కావాల్సినవి అందిస్తూ చుట్టుపక్కల లేకుండా తప్పించుకు తిరుగుతోంది.. కాస్త ఏకాంతం దొరకగానే అడిగాను "ఏమైంది.. వంట్లో బాలేదా" అని.. "అదేం లేదు అంతా బానే ఉందని" ముభావంగానే చెప్పి వెళ్ళిపోయింది.. ఎన్నిసార్లడిగినా అదే ధోరణి.. నాకైతే పండగ హుషారంతా పోయింది.. అక్కడనించి వచ్చేప్పుడు తనకి ఒక్క మాట కూడా చెప్పకుండా వచ్చేశాను.. తర్వాత ఉత్తరంలో రాసింది, ఆ పండగ రోజు వేసుకున్న షర్ట్ తన సెలెక్షన్ అని, నాకు చాలా బావుంటుందని ఖరీదు ఎక్కువైనా అదే తీసుకున్నాననీ, నేను అలా వేసుకుని ఇలా తీసేశాననందుకు తనకి చాలా బాధ కలిగిందని రాసింది.. నాకు భలే కోపమొచ్చింది, ఇదే విషయం నేను అక్కడ అన్నిసార్లు అడిగినప్పుడు ఒక్కసారన్నా చెప్పొచ్చు కదాని! ఆ తర్వాత భార్యాభర్తల మధ్య ఉండాలన్న ఓపెన్ కమ్యూనికేషన్ గురించి నేనూ ఒక ఉత్తరం రాశాను. మరి ఉత్తరం లోని మాటర్ అర్థమైందో లేక మాట్లాడకపోతే మళ్ళీ ఇలాంటి పెద్ద పెద్ద ఉత్తరాలు చదవాలొస్తుందన్న భయమో తెలీదు కానీ తర్వాతర్వాత ఇష్టం లేని, కష్టం కలిగించిన విషయాలని వెంటనే చెప్పేది.

నువ్వు శ్రీ కృష్ణ తులాభారం గురించి చెప్పంటే ఇంకో సంఘటన గుర్తొస్తుంది.. అవి మేము హైదరాబాదులో కొత్తగా ఫామిలీ స్టార్ట్ చేసిన రోజులు.. రెండు పోర్లన్ల ఇంట్లో మేముక పోర్లన్లో, ఓనర్స్ క పోర్లన్లో ఉండేవాళ్ళం.. ఆ ఇంట్లో మేము దిగి నెల పైనే దాటుతోంది.. ఒకాదివారం పొద్దున్న నేను ముందు రూంలో పేపర్ చదువుతుంటే, "రాధిక గారూ" అని కంఠం ఖంగున వినిపించింది.. తలెత్తి చూస్తే పెద్ద జడ ముందుకేసుకుని, ఓణీ పైట నడుము దగ్గర దోపి, ఒక చేయి నడుము పైన వేసుకుని, తలుపుకానుకుని తీవ్రంగా ఒకమ్మాయి నించునుంది.. పద్దెనిమిది, పంతొమ్మిదేళ్ళు ఉంటాయేమో.. ఆ శరీర ఛాయ, ఒంటి లావణ్యం చూస్తే నాకైతే ఆంధ్రప్రభ దీపావళి ప్రత్యేక సంచిక ముఖచిత్రం పై ఉండే వడ్డాది పాపయ్య గారి నాయికామణులు గుర్తొచ్చారు! నేనలా ఆలోచిస్తునే ఉండగానే "రాధిక గారూ, ఎక్కడండీ? రెండు రోజుల్లో ఇచ్చేస్తానని పోయిన వారం మా అమ్మ గగ్గర పంచదార తీసుకున్నారట కదా.. ఎప్పుడిస్తారో, అసలు ఇస్తారో లేదో తెలుసుకుందామని వచ్చాను" అని గొంతు ఇంకాస్త పెంచి అడిగింది.. కాదు కాదు.. అరిచింది!

లోపల్పించి రాధిక హడావిడిగా కప్పుతో పంచదార తెచ్చి ఆ అమ్మాయికిస్తే "హూ" అని లాక్కున్నట్టు తీసుకుని గిరున తిరిగెళ్ళిపోయింది.. ఆ అమ్మాయి పేరు స్వర్ణ అని, ఓనర్ గారి పుత్రికా రత్నం అని, నానమ్మ దగ్గరే పెరిగిందనీ, ఇంకా పెరుగుతోందనీ, అప్పుడప్పుడు మాత్రం ఇలా అమ్మానాన్నల దగ్గరకొచ్చి ఓ 2,3 వారాలు ఉండెత్తుందనీ తెలిసింది.. రోజులు గడిచేకొద్దీ ఆ రూపానికీ, ప్రవర్తనకీ ఎంత తేడా ఉందో క్రమంగా అర్థమైంది.. జామకాయలు కోస్తున్నారని వీధిలో వెళ్ళే పిల్లల మీద, పక్కంటి వాళ్ళ చాకలి బట్టలు ఉతుకుతుంటే ఆ నీళ్ళు ఇటువైపు పడుతున్నాయని వాళ్ళ మీద, ముగ్గు గీత వంకరొచ్చిందని పనిమనిషిమీద.. ఇలా అందరిమీద అరుస్తూనే ఉంటుంది.. నాన్నమ్మ గారాబం ఆ పిల్లని అలా తయారుచేసిందని రాధిక అంటుండేది..

ఒకరోజు సాయంత్రం ఆఫీసు నించి వచ్చి ఏదన్నా రాసుకుందామని పేపర్లు ముందేసుకుని అలా కిటికీలోనించి బయటకి చూస్తుంటే పూలుకోస్తూ స్వర్ణ కనిపించింది.. చూపు మరల్చేక పోయాను.. పసుపు పచ్చని ఓణితో ఆకుపచ్చని చెట్ల మధ్య అచ్చు ప్రబంధ నాయికలా అనిపించింది.. ఏం లాభం ఇంతటి అందాన్ని అజ్ఞానం వికృతంగా మార్చేసింది.. చుట్టుపక్కల వాళ్ళ, పాలబ్బాయి, కూరగాయలమ్మాయి, పిల్లలు ఈమె ఉన్నన్ని రోజులు ఇంటి ముందు నించి నడవడానికే భయపడతారంట!

అలా ఆ అమ్మాయిని చూస్తూ, ఆలోచిస్తూ ఎంతోనప్పున్నానో తెలీదుకానీ "అమ్మా, రేపు పిండి కొట్టడానికి వీరమ్మని రమ్మని చెప్పావా?" అంటూ స్వర్ణ పెట్టిన గావుకేకతో ఉలిక్కిపడి ఈ లోకంలోకి వచ్చాను.. తల విదిలించుకుని పైకి లేవబోతుంటే పక్కనే రాధిక నిలబడిఉంది!! అలా ఎంతోనపటినించి ఉందో తెలీదు కానీ నేనా అమ్మాయిని చూడటం తను చూసిందని నేను నిలబడగానే గిరుక్కున తిరిగి విసురుగా వెళ్ళిపోయిన తన వైనమే చెప్పింది! అంతే, అప్పటి నించి మా మధ్య మాటలు ఆగిపోయాయి.. నన్ను అనుమానించేదేమోనన్న ఆలోచనే భరించలేకపోయాను.. కానీ తను నిలదీసి అడుగుతుందనీ, అప్పుడు నేనసలు ఏమాలోచిస్తున్నానోనన్న విషయం చెబ్దామని నేనూ, నేను వచ్చి బ్రతిమాలుకుంటానని తనూ ఇలా వారం రోజులు గడిచిపోయాయి.. ఒకే ఇంటిలో అలా మాటల్లేకుండా బద్దశత్రువుల్లా జీవించడం ఎంత కష్టమో నాకర్థమైంది.. ఊర్పించి మా అమ్మానాన్న రావడంతో మా ఇద్దరికీ మాట్లాడుకోక తప్పింది కాదు.

వాళ్ళు వెళ్ళిపోగానే రాధికకి మళ్ళీ నా ఓపెన్ కమ్యూనికేషన్ పాఠం మొదలుపెట్ట బోయాను.. వెంటనే తను "రామారావంతడివాడే జమున కాళ్ళు పట్టుకున్నాడు.. తమరు కనీసం గడ్డం పట్టుకునైనా బ్రతిమాలోచ్చుగా.. అది కాదు సంగతి ఇదీ అని చెప్పే నేను వినకపోతానా!" అంది.. నాకు ఓ ఐదునిమిషాలకి గానీ అర్థం కాలేదు తను చెప్పుంది శ్రీ కృష్ణ తులాభారం సీన్ గురించని!! భార్యని బ్రతిమాలుకోవడానికి ప్రామాణికం ఇక ఎన్.టి.ఆర్, జమునలే కానీ శ్రీకృష్ణ సత్యభామలు కాదన్నమాట అనుకుంటూ నవ్వేశాను.. విన్నావుగా! మేమూ పోట్లాడుకుంటాము, అలుగుతాము.. అందరిలానే!

చూస్తూ చూస్తూ నేనూ నీలానే పెద్ద కథ చెప్పేసినట్లున్నాను.. సరేగానీ, రాధిక శరణాలయం పిల్లలకి కానుకగా తన దాచుకున్న డబ్బు పంపిస్తానని అంది. రేపో ఎల్లండో వీలు చేసుకుని మనియార్డర్ పంపిస్తాను.. ఎలా ఖర్చుపెట్టాలీ అన్న డెసిషన్ పూర్తిగా నీదే!

భూషణం, సులోచన గార్లు, వికాస్, మాధురి దంపతులు అందరూ బావున్నారు కదా..

ముగించేముందు ఒక చిన్న విషయం.. మేము శ్రీరామ నవమికి మీ ఊరు రాకపోవచ్చేమో!? నేను ఇంకో వారంలో మళ్ళీ పూనా వెళ్ళాల్సిరావొచ్చు.. పండగకి కాకపోతే మామూలుగానైనా రావడానికి ప్రయత్నిస్తాము.. నీకు ఎలాగూ వేసవి సెలవలు మొదలవ్వబోతున్నాయిగా.. మే లో వస్తే నువ్వు తీరిగ్గా మాకన్నీ చూపించొచ్చు.. ఏమంటావు?

ఇక ఉంటాను మరి.

వంశీ

*** **

ఏప్రిల్ 11, 1986

మాజేరు

ప్రియమైన రాధిక గారికి,

మీరు పంపిన మనీయార్డరు వచ్చింది.. అసలు అది మొన్ననే వచ్చింది.. వంశీ గారి పేరు చూశాను గానీ అసలేందుకు పంపారో అర్థంకాక నిన్న స్కూల్ ఆఫీస్ నించి ఫోన్ చేద్దామనుకున్నాను కానీ కుదరలేదు.. పిల్లలకి పరీక్షలు జరగుతుండటం వలన ఇవాళ కూడా ఊపిరి సలపని పని.. ఇక రేపు బందరు వెళ్ళినప్పుడు తప్పకుండా చేయాలని అనుకుంటూ ఇంటికి రాగానే వంశీ గారి ఉత్తరం కనిపించింది.. అందులోని విషయం చదివి నాకు నోటమాట రాలేదు! నిజంగా మీది అమృత హృదయం.. ఇంకా ఏవేవో చెప్తూ పొగడాలని ఉంది కానీ ఉద్యేగంతో అసలు మాటలు రావడంలేదు!

డెసిషన్ నాదే అని పెద్ద బాధ్యత పెట్టేసారు.. తప్పకుండా ఆ పిల్లలకి అవసరమైన వాటికే మీరు పంపిన ఈ ఆప్యాయతని ఖర్చుపెడతాను.. ఈ విషయం భూషణం బాబాయి వాళ్ళకి ఎప్పుడప్పుడు చెబ్దామా అని ఉంది!

మనియార్డర్ ఎందుకో తెలిసిన ఆనందంలో గబగబా ఈ రెండుముక్కలు రాస్తున్నాను.. మళ్ళీ త్వరలో విపులంగా మాట్లడతాను.

పిల్లలిద్దరినీ మరీ మరీ అడిగినట్లు చెప్పండి.

ప్రేమతో

కార్తీక

*** **

మే 4, 1986

మాజేరు

నా నేస్తానికి,

ఝాము రెండు దాటింది.. కనురెప్పలు నిద్రన్న విషయమే తెలీనట్లు మూతపడనంటున్నాయి.. మనసులో తెలియని అలజడి.. మీ కవితల్లో కనిపించే 'కలల విహంగాలు', 'మధురోహాలు', 'రాగమాలికలు' లాంటి పదాలకు కొత్త అర్థమో లేక అసలు అర్థమో ఇప్పుడిప్పుడే స్ఫురిస్తున్నట్లు అనిపిస్తోంది.. మీకే కాదు నాకు నేనే కొత్తగా అనిపిస్తున్నాను! ఈ మనసు చూస్తున్న కొత్త ప్రపంచాన్ని మీతో పంచుకోవాలని ఎంతగానో అనిపిస్తుంది.. కానీ ఎలా చెప్పాలో, అసలేం చెప్పాలో కూడా తెలిక సతమతమౌతున్నాను.. రెండురోజులనించీ ప్రయత్నిస్తున్నా మీకు ఉత్తరం రాద్దామని.. చేతినిండా సమయముంది.. కానీ చేతిలో పెన్ను మాత్రం కదలడం లేదు!

రాధిక గారికి ఉత్తరం రాసిన నాలుగు రోజుల నించీ ఎప్పటికప్పుడు మీకు రాద్ధామనే అనుకుంటూ ఉన్నాను.. కానీ మా స్కూల్ పరీక్షలు, శరణాలయంలో పిల్లలని పరీక్షలకి చదివించడం.. అవైపోయాక అమ్మమ్మ ఇంటికి సున్నాలేయించే పని పెట్టింది.. ఓ నాలుగు రోజులు ఆ పనితో ఊపిరాడలేదు.. అంతలో సెలవలిచ్చేసారు.. సులోచన పిన్ని వాళ్ళు పిల్లలకి కాలేజీ పరీక్షలు మొదలవ్వబోతున్నాయని, దగ్గరుండి భోజనానికి ఇబ్బంది లేకుండా చూస్తే బావుంటుందని అక్కడికి వెళ్తామన్నారు.. వెళ్ళేముందు శరణాలయం పిల్లల్ని తీసుకుని ఎక్కడికైనా పిక్నిక్ లా వెళ్ళొద్దామని బాబాయి సలహా ఇచ్చారు.. ఎంత మంచి ఆలోచనో కదా!

వెంటనే 2,3 ప్రదేశాల గురించి చర్చించి చివరికి అమరావతి వెళ్తామని నిర్ణయించారు.. నేనూ అమ్మమ్మ, తాతయ్యలని కూడా రమ్మని బలవంతపెట్టాను.. అమ్మమ్మ పిక్నిక్ అంటే 'అహా.. ఉహూ' అంది కానీ అమరేశ్వరాలయం అంటే మాత్రం రక్కున ఒప్పుకుంది.. తాతయ్య మాత్రం చాలా పని ఉంది రానన్నారు.. కానీ ఖర్చులకి అవరమాతాయని రహస్యంగా డబ్బులి మాత్రం ఇచ్చారు.. మా మంచి తాతయ్య!

భోజనాలకి కావల్సినవన్నీ మేము ఆడవాళ్ళం చూసుకుంటే బాబాయి, వికాస్ బస్సు మాట్లాడటం లాంటివి చేశారు.. పిల్లలు, శరణాలయం లో పని చేశేవాళ్ళు, మేమూ మొత్తం కలిపి ఒక బస్సులో మొన్న ఒకటో తారిఖున బయల్దేరి వెళ్ళాము.. పిల్లల మొహంలో ఆనందాన్ని, వాళ్ళ ఉత్సాహాన్ని వర్ణించడానికి నాకు తెలిసిన భాష సరిపోదు.. అందరూ నీటుగా ఉతికిన బట్టలేసుకుని, చక్కగా తలలు దువ్వుకుని ముచ్చటగా తయారయ్యారు.. ఆరీఫ్ అయితే నా పక్కనే కూర్చుని ఒకటే ప్రశ్నలు!

ముందు బౌద్ధ ప్రదర్శనశాల చూసి, ఆ తర్వాత తిన్నగా అమరేశ్వరాలయానికి వెళ్ళాము.. పక్కనే కృష్ణా నది, గుడిలోంచి పూజారుల మంత్రాలు.. మనసంతా ఏదో అవ్వకానుభూతి.. పిల్లలందరి పేరా కలిపి అర్చన చేయించి, ఆ ప్రాంగణంలోనే టిఫిన్లు కానిచ్చాము.. ఆ తర్వాత కార్యక్రమం లాంచీలో కృష్ణ దాటి అవతకి వడ్డుకి వెళ్ళడం అని తెలిసి పిల్లల కేరింతలని పట్టలేకపోయాము.. వాళ్ళని చూస్తుంటే మా ఉత్సాహం వెయ్యింతలు పెరిగినట్లనిపించింది! జాగ్రత్తగా సామాన్లు అవీ తీసుకుని అవతలి వైపుకి చేరుకున్నాము..

పైన ఎండ చురచురమంటున్న కృష్ణమ్మ పైనించి వస్తున్న గాలికి అదేమంత కష్టమనిపించలేదు.. కానీ అక్కడ ఎండ తగలని చోటు వెతకడానికి కాస్త టైం పట్టింది.. ఒకచోట నాలుగైదు పాదలు కలిసి నీడగా అనిపించగానే వెంటతెచ్చిన దుప్పట్లు అవీ పరిచేసి చతికిలబడిపోయాము.. భోజనం ఉన్న కాన్లు అవీ కాస్త లోపలికి బాగా నీడగా ఉన్నచోటకి సర్దుతుండగానే అక్కడ కూడా ఎండ తగలడం మొదలుపెట్టింది.. ఇలా కాదని ఇంకాస్త లోపలికి వెళ్ళి వికాస్ ఇంకో మంచి స్థలం చూసి వచ్చారు.. మళ్ళీ అవన్నీ అక్కడికి జారేసి.. అయ్యో మేము కాదు, పిల్లలే! "ఇది మేము తెస్తాము.. అది మేము మోస్తాము" అని వాళ్ళు మా చేతుల్లోంచి లాగేసుకుని మరీ ఆ చిన్ని చిన్ని చేతులతోనే మమ్మల్ని కూడా మోసినంత పని చేశారు!! కాసేపు నీళ్ళ దగ్గర ఆడుకుని, భోజనాలు కానిచ్చి అందరం అలా విశ్రాంతిగా కూర్చుని కథలు, కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నాము.. అంతలో ఆరీఫ్ "అక్కా నేను ఒక పాట వాయిచనా?" అని తన మౌత్ ఆర్గాన్ తీశాడు.. అది ఎప్పుడో వికాస్ బహుమతిగా ఇచ్చారంట.. అప్పుడప్పుడూ దానితో కుయ్ కుయ్ మనిపిస్తాడు గానీ పాట వాయిచేంతగా నేర్చుకున్నాడని అనుకోలేదు.

అందరూ ఉత్సాహంగా "సరే సరే" అనగానే ముందు 'వందేమాతరం' మొదలుపెట్టాడు.. అది అవ్వగానే పిల్లలందరూ "ఇంకోటి, ఇంకోటి" గోల చేస్తుంటే 'మా తెలుగు తల్లికి' మొదలుపెట్టాడు.. ఎంత శ్రావ్యంగా పలికిస్తున్నాడో! ఆ పాటకో లేక వాయిస్తున్న వాడి ప్రతిభకో అది కాకపోతే మేమున్న ప్రశాంతమైన ఆ ప్రదేశ ప్రభావానికో మనసు ఆర్థమైపోయింది.. ఆ సంగీత తరంగాల మంద్రత నరనరంలోకి ఇంకిపోతుంటే ఒకలాంటి జలదరింపు.. పాట అయిపోగానే ఆ ఉద్విగ్నత తట్టుకోలేక వాడిని చుట్టేసి ముఖమంతా ముద్దులు కురిపిస్తూ ఏడ్చేశాను.. అలా ఎంత సేపు వెక్కి వెక్కి ఏడ్చానో గుర్తు లేదు!! పిన్ని సముదాయించడం, అమ్మమ్మ కంగారుపడటం తెలుస్తూనే ఉంది.. కానీ నన్ను నేను కంప్లౌట్ చేసుకోలేకపోయాను.. చివరికి బిక్కమొహాలేసుకుని చుట్టూ మూగిన పిల్లలని చూసేసరికి ఈ ప్రపంచంలోకి వచ్చాను.. చాలా సిగ్గునిపించి ఎవరివైపు సూటిగా చూడలేకపోయాను.. కానీ నా పక్కనే ఏం జరుగుతుందో తెలిక గాభరాగా చూస్తున్న ఆరీఫ్ తలని ఇంకోసారి ముద్దుపెట్టుకుని "చాలా బాగా వాయింపావమ్మా!!" అని మాత్రం అనగలిగాను.

నెమ్మదిగా వాతావరణాన్ని తేలికపరుస్తూ మళ్ళీ పిల్లలతో ఆటపాటలు మొదలుపెట్టించాము.. నాలుగింటికల్లా అంతా సర్దుకుని ఒడ్డుకొచ్చి లాంచీకోసం చూస్తుండగా హఠాత్తుగా వికాస్ "టికెట్లున్న క్యాష్ బాగ్ కనిపించడంలేదు!" అని సామాన్లన్నీ వెదకడం మొదలుపెట్టారు.. తిరుగు ప్రయాణానికని ముందే కొని పెట్టుకున్న బస్సు టికెట్లు, కొంత డబ్బూ కూడా అందులో ఉన్నాయంట! బాబాయి "మనం కూర్చున్నచోటే వదిలేసి వచ్చామేమో" అంటుండగానే వికాస్ నావైపు తిరిగి "కార్తిక గారూ, మీరు మనం ముందు కూర్చున్న చోటికి వెళ్ళి వెతకండి, నేను ఇప్పటివరకూ కూర్చున్న స్థలంలో చూస్తాను" అని గబగబా అడుగులేస్తూ వెళ్ళిపోయారు.

మొదట మేము కాసేపు మాత్రం గడిపిన స్థలం దగ్గరికి వెళ్ళి అక్కడా, చుట్టూ ఉన్న పొదల దగ్గరా వెతికాను కానీ ఆ బాగ్ కనిపించలేదు.. చోటు మారేప్పుడు మధ్యలో ఏమన్నా జారవిడిచామేమోనని దారంతా చూసుకుంటూ అసలు సమయమంతా గడిపిన చోటు కొచ్చాను.. అక్కడే చేతిలో బాగ్ తో నించుని ఉన్న వికాస్ చూసి ఏదో అనబోయేలోపులే అతను ఒక్క ఉదుటున నన్ను చేరుకుని బలంగా కౌగిలించుకున్నారు!!

గుండె ఆగినంతపనయ్యింది.. అలానే పట్టుకుని "ఇన్నాళ్లకి నాలా ఆలోచించే ఇంకో వ్యక్తిని.. కాదు కాదు.. నాకంటే ఎంతో ఉన్నతమైన వ్యక్తిని మీలో చూస్తున్నాను.. కార్తికా, మీరు ఈ పిల్లల పట్ల చూపిస్తున్న ఆదరణ చూస్తుంటే నాకెంత సంతోషంగా ఉందో తెలుసా! ఇక నాకేదైనా పర్లేదనిపిస్తుంది.. చెప్పండి, నాకేమన్నా అయితే మీరు వాళ్ళకి అండగా ఉంటారు కదా?" అంటుంటే ఎప్పుడో లయ తప్పిన హృదయాన్ని సరిచేయడానికి విశ్వప్రయత్నం చేస్తూనే "భలేవారే, మీకేమౌతుంది.. అసలు మీరే మా బలం" చెప్పున్నానో.. లేక చెప్పాలని ప్రయత్నిస్తున్నానో కూడా తెలీదు.. "ఇదిగో మీ గొంతులో వినిపించే ఈ ఆర్తి, కళ్ళల్లో కనిపించే వాత్సల్యమే నాకు ధైర్యానిస్తాయి.. మీకు తెలీదు, ఏమన్నా గొడవల్లో ఇన్వాల్య్ అయినప్పుడల్లా మనసంతా ఈ పిల్లల గురించే ఆందోళన.. ఇండాక ఆరీఫ్ పాటకి మీరు కదిలిపోవటం చూశాక నా భయమంతా పటాపంచలైంది! అసలు బాగ్ వెతుకుతూ మీరిటువైపు వస్తారో రారో నని, రాకపోతే నా మనసులో మాట మీకు చెప్పలేనేమోనని టెన్షన్ పడ్డాను!" అంటే బాగ్ కావాలనే వదిలేశారా!!

నా మోకాళ్ళు బలహీనమైపోవటం తెలుస్తూనే ఉంది.. అతను నన్ను వదిలిన మరుక్షణం కింద కూర్చుండిపోయాను.. "ఏమిటీ, మీమీద పెద్ద బాధ్యతని పెడుతున్నాననుకుంటున్నారా?" ఆతుతగా అడుగుతున్న అతన్ని చూస్తుంటే మనసులో ఉన్న మాట చెప్పేసానన్న సంతోషం తప్పితే ఇంకేమీ కనిపించలేదు.. అదే నిర్మలత్వం! "అహా, అదేం లేదు.. పదండి వాళ్ళందరూ మనకోసం కంగారు పడుతుంటారు" అని

లేచి తిరిగి నడుస్తున్నా కానీ శరీరమంతా వ్యాపించిన విద్యుత్తరంగాల తాలూకు ప్రకంపనలు మాత్రం తగ్గనేలేదు! మళ్ళీ అతనివైపు చూసే శక్తి లేకపోయింది..

బస్సులో కూడా ఎవరితో మాట్లాడే ఆసక్తి లేక అలా కిటికీకి తలానించి బయటకి చూస్తుంటే అనిపించింది, అసలు మామధ్య ఉన్న చనువు ఏపాటిదని షేక్ హ్యాండ్ ఇచ్చినంత కాజువల్ గా కౌగిలించుకున్నారు.. అంత ధైర్యం ఎలా వచ్చిందో! ఒకటి మాత్రం నిజం.. నేను ఆరీఫ్ పైన చూపించిన భావోద్వేగానికీ, ఇతని చర్యకీ నాకు తేడా కనబడటంలేదు.. ఒకటే సిన్సియారిటీ! కానీ నేను బాహుటంగా ప్రదర్శించగలిగాను.. ఆడపిల్లనన్న స్పృహ ఉండటం మూలానేమో అతను అలా చేయలేకపోయారు.. నా ఆలోచనకి నాకే నవ్వొచ్చింది.. లేకపోతే నా పిచ్చిగానీ, అసలేం జరగనట్టు వెనకాల బాబాయితో భోపాల్ గ్యాస్ లీక్ బాధితుల గురించి పెద్ద పెద్దగా చర్చలు చేస్తున్న అతనికి ఇలాంటివి స్ఫురణకి ఉంటాయా!!

కొన్ని అనుభవాలకి వర్ణనలు అవసరంలేదు.. కానీ ఎలాగైనా మీకు చెప్పాలని ఇప్పటికీ రాయగలిగాను..

”... అనురాగం తాగి మత్తెక్కి
మంచులో తడిసి.. వెన్నెట్లో మెరిసి
లలితంగా.. స్థిరచిత్త లోలితంగా
ఈ శిల...”

శిలాలోలిత లోని పదాలు పదే పదే గుర్తుకొస్తున్నాయి.. శిలలాంటి నా మనసు చిరుగాలి లాంటి అతని సమక్షంలో ద్రవించడం తెలుస్తూనే ఉంది.. అలా అని నాకేమీ ఎప్పుడూ అతన్నే చూడాలనీ, సమయమంతా అతని ప్రెజెన్స్ లో గడపాలనీ అనిపించడంలేదు.. అతనికి ఇష్టమైన పనులన్నీ.. అవి నాకు చేతైనా కాకపోయినా, ఎంత కష్టపడైనా చేయాలనుంది.. ఒక్కోసారి అంతా అయోమయంగా అనిపిస్తుంది.. ఇదంతా ఏమిటో, ఎందుకిలా అనిపిస్తుందో మీరైనా నాక్కాస్త అర్థమయ్యేట్లు చెప్పండి నేస్తం!

అసలు విషయం మర్చిపోయాను, రాధిక గారు పంపిన డబ్బులతో పురుషోత్తం గారూ, వికాస్ కలిసి పిల్లలకి దుప్పట్లు కొన్నారు.. పోయిన శీతాకాలం చలికి చాలా ఇబ్బంది పడ్డారంట, అందుకే ముందే కొని ఉంచారు! ఆరీఫ్ కి ఆదిత్య, గౌతమ్ ల గురించి చెప్పాను.. వాళ్ళ బొమ్మలు వేస్తాను వాళ్ళని తీసుకురమ్మని కూర్చున్నాడు!! ఏం చెప్పాలో మీరే సెలవియ్యండి మరి!

ఈసారి మాత్రం మీ జవాబు కోసం వెయ్యికళ్ళతో ఎదురుచూస్తుంటాను.

కార్తీక

(తరువాతి భాగం వచ్చే సంచికలో..)

